

370

Rijkswet van 14 juni 1990, houdende nieuwe regels inzake de militaire strafrechtspraak (Wet militaire strafrechtspraak)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is nieuwe voorschriften te geven inzake de organisatie van de militaire strafrechtspraak, alsmede enige bepalingen inzake de daarbij plaatsvindende wijze van strafvordering;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, de bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

1. De zowel in deze wet als in het Wetboek van Militair Strafrecht voorkomende uitdrukkingen hebben in beide dezelfde betekenis met dien verstande dat in deze wet onder militairen niet worden begrepen militairen die Gouverneur, minister, staatssecretaris of lid van de Staten-Generaal zijn. Artikel 61 van het Wetboek van Militair Strafrecht is van toepassing.

2. Het Wetboek van Strafvordering is van toepassing, tenzij daarvan in deze wet wordt afgeweken.

HOOFDSTUK II. ORGANISATIE VAN DE MILITAIRE STRAFRECHTSPRAAK

TITEL I. MILITAIRE STRAFRECHTSPRAAK IN EERSTE AANLEG

Artikel 2

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 10 en 17 en behoudens de uitzonderingen bij de wet gemaakt berust de bevoegdheid tot kennisneming in eerste aanleg van strafbare feiten begaan door militairen en door hen die ten aanzien van zodanige feiten bij of krachtens de wet met Nederlandse militairen zijn gelijkgesteld:

1°. bij de kantonrechter, voor wat betreft alle overtredingen waarvan de kennisneming niet aan een andere rechter is opgedragen;

2°. bij de arrondissementsrechtbank, voor wat betreft alle misdrijven en de overtredingen, genoemd in artikel 56, eerste lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie.

2. Onverminderd het bepaalde in de aanhef van het eerste lid neemt de arrondissementsrechtbank in tijd van oorlog in eerste aanleg kennis van:

1°. strafbare feiten begaan door militairen, door hen die ten aanzien van zodanige feiten bij of krachtens de wet met Nederlandse militairen zijn gelijkgesteld en door hen die binnen de Nederlandse krijgsmacht een door Ons aan te wijzen vitale functie vervullen;

2°. strafbare feiten begaan door hen die buiten het grondgebied van het Koninkrijk deel uitmaken van de Nederlandse krijgsmacht;

3°. strafbare feiten begaan door personen als bedoeld onder 4 van onderdeel A van artikel 4 van het Verdrag van Genève, betreffende de behandeling van krijgsgevangenen van 12 augustus 1949 (Trb. 1951, nr. 74) voor zover die personen de Nederlandse krijgsmacht volgen buiten het grondgebied van het Koninkrijk;

4°. strafbare feiten door wie ook begaan in door de Nederlandse krijgsmacht bezet gebied, voorzover kennisneming daarvan in overeenstemming is met de regels door het volkenrecht erkend.

3. De artikelen 44, derde lid, onderscheidenlijk 56, vijfde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie zijn van toepassing.

4. Met betrekking tot economische delicten blijft buiten tijd van oorlog de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K 258) van toepassing.

Artikel 3

1. Het kantongerecht te Arnhem is bij uitsluiting bevoegd tot de uitoefening van de in artikel 2 omschreven rechtsmacht. De rechter die deze rechtsmacht uitoefent draagt de titel van militaire kantonrechter.

2. Bij de arrondissementsrechtbank te Arnhem zijn een meervoudige kamer en een of meer enkelvoudige kamers, onder de benaming van militaire kamers, bij uitsluiting bevoegd tot de uitoefening van de in artikel 2 omschreven rechtsmacht. Het lid van een enkelvoudige kamer draagt de titel van militaire politierechter.

3. De rechtsgebieden van de in de vorige leden genoemde gerechten zijn met betrekking tot de in artikel 2 omschreven rechtsmacht onbegrensd, doch strekken zich niet uit over het rechtsgebied van enig ander bij of krachtens deze wet aangewezen gerecht, tot de uitoefening van de in artikel 2 omschreven rechtsmacht bevoegd.

Artikel 4

1. De ingevolge de voorgaande artikelen toegekende uitsluitende bevoegdheden lijden uitzondering in het geval van deelneming aan strafbare feiten van iemand die niet valt onder de rechtsmacht, in artikel 2 omschreven.

2. In dat geval vindt vervolging bij voorkeur plaats voor de rechter in Nederland, tot kennisneming van de door de deelnemer begane feiten bevoegd, tenzij:

a. het betreft een feit strafbaar gesteld in het Wetboek van Militair Strafrecht, in welk geval artikel 6 van het Wetboek van Strafvordering niet van toepassing is;

b. ten aanzien van de deelnemers geen vervolging wordt ingesteld, van verdere vervolging wordt afgezien of berechting door de kinderrechter plaatsvindt.

Artikel 5

1. De meervoudige kamer houdt zitting en beslist met drie leden, van wie twee, onder wie de voorzitter, lid zijn van de arrondissementsrechtbank, en één, verder te noemen het militair lid, niet tot de rechterlijke macht behoort. Bij de behandeling van een zaak tegen een militair zal het militair lid bij voorkeur behoren tot het krijgsmachtdeel waartoe de verdachte behoort. Met inachtneming van het voorafgaande beslist de voorzitter omtrent de samenstelling van de meervoudige kamer bij de behandeling van een zaak tegen militairen van verschillende krijgsmachtdelen.

2. De functie van militaire politierechter wordt vervuld door een lid van de arrondissementsrechtbank.

3. Militaire kamers kunnen zittingen houden buiten de zetel van de rechtbank.

4. De militaire kantonrechter kan zitting houden buiten de zetel van het kantongerecht.

Artikel 6

1. Wij benoemen op voordracht van Onze Minister van Justitie, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, zoveel militaire leden bedoeld in het eerste lid van het voorafgaande artikel als Wij dienstig oordelen.

2. Om te kunnen worden benoemd tot militair lid moet men militair zijn en voldoen aan de eis omschreven in artikel 48, eerste lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie en niet behoren tot het wapen der Koninklijke marechaussee.

3. De militaire leden worden voor de tijd van vier jaren benoemd. Zij zijn bij hun aftreden eenmaal herbenoembaar. Op eigen verzoek kunnen zij door Ons worden ontslagen. Hun wordt bij het bereiken van de ouderdom van zestig jaren door Ons ontslag verleend met ingang van de eerstvolgende maand. Indien het militair lid niet meer voldoet aan een der eisen genoemd in het voorafgaande lid heeft zulks van rechtswege ontslag als militair lid tot gevolg.

4. Op de militaire leden zijn de artikelen 10-14e en 23-29 van de Wet op de rechterlijke organisatie van overeenkomstige toepassing.

5. De militaire leden genieten vergoeding voor reis- en verblijfkosten volgens bij algemene maatregel van Rijksbestuur te stellen regelen.

6. Alles wat de wijze van eedsaflegging, het kostuum van de militaire leden alsmede de werkwijze van de militaire kamers aangaat, wordt geregeld bij algemene maatregel van Rijksbestuur.

TITEL II. HOGER BEROEP

Artikel 7

1. Tegen vonnissen van de militaire kantonrechter kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 44, tweede lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie hoger beroep worden ingesteld.

2. Tegen vonnissen van de militaire kamers van de arrondissementsrechtbank kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 56, vierde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie hoger beroep worden ingesteld.

Artikel 8

1. De militaire kamer van de in artikel 3 genoemde rechtbank neemt bij uitsluiting in hoger beroep kennis van de daarvoor vatbare vonnissen door de militaire kantonrechter in eerste aanleg gewezen.

2. Bij het gerechtshof te Arnhem is een meervoudige kamer, onder de benaming van militaire kamer, bij uitsluiting bevoegd tot het oordeel in hoger beroep over de daarvoor vatbare vonnissen van de militaire kamers van de in artikel 3 genoemde arrondissementsrechtbank. Deze kamer oordeelt ook over het beklag bedoeld in artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 9

1. De militaire kamer van het gerechtshof houdt zitting en beslist met drie leden, van wie twee, onder wie de voorzitter, lid zijn van het gerechtshof en een, verder te noemen het militair lid, niet tot de rechterlijke macht behoort. Artikel 5, eerste lid, tweede en derde volzin, en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Wij benoemen op voordracht van Onze Minister van Justitie, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, zoveel militaire leden bedoeld in het voorgaande lid als Wij dienstig oordelen.

3. Om te kunnen worden benoemd tot militair lid moet men militair zijn en voldoen aan de eisen omschreven in artikel 64 van de Wet op de rechterlijke organisatie, alsmede tenminste de rang van kapitein ter zee of kolonel bekleden en niet behoren tot het wapen der Koninklijke marechaussee.

4. Artikel 6, derde, vierde, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

TITEL III. MOBIELE RECHTBANKEN

Artikel 10

1. Wij kunnen op voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Defensie, in het gebied dat in staat van oorlog of in staat van beleg verkeert, of voor de berechting buiten Nederland een of meer mobiele rechtbanken instellen.

2. Wij kunnen bepalen dat de bevelhebber van een krijgsmachtdeel in het gebied dat in staat van oorlog of in staat van beleg verkeert, een of meer mobiele rechtbanken kan instellen.

3. Artikel 2, eerste, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing op een mobiele rechtbank.

4. Indien meer dan een mobiele rechtbank worden ingesteld regelen Wij bij Ons ingevolge het eerste of tweede lid genomen besluit hun onderlinge betrekkelijke bevoegdheid. De militaire kantonrechter en de arrondissementsrechtbank nemen bij voorkeur geen kennis van een feit waarvan ook een mobiele rechtbank kan kennis nemen.

5. Zodra de omstandigheden die tot de instelling van een mobiele rechtbank hebben geleid, hebben opgehouden te bestaan, of zoveel eerder als Wij dienstig oordelen, heffen Wij op voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Defensie die mobiele rechtbank op. Bij ons besluit regelen Wij tevens de afdoening van de nog bij die rechtbank aanhangige zaken.

Artikel 11

1. Een mobiele rechtbank houdt zitting en beslist met drie leden, van wie twee, onder wie de voorzitter, tot de rechterlijke macht behoren, en één lid een niet tot de rechterlijke macht behorende militair is.

2. Indien een of twee tot de rechterlijke macht behorende personen als bedoeld in het eerste lid niet beschikbaar zijn, wordt hun plaats ingenomen door niet tot de rechterlijke macht behorende militairen. Ingeval slechts

één tot de rechterlijke macht behorend lid aanwezig is, fungeert deze als voorzitter. Indien een zodanig lid in het geheel niet aanwezig is, wordt de rechtbank voorgezeten door het niet tot de rechterlijke macht behorende lid, dat het oudste is in benoeming als lid.

3. Op de niet tot de rechterlijke macht behorende personen als in de vorige leden bedoeld, is artikel 6, tweede, vierde, vijfde en zesde lid, van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat aan de eis omschreven in artikel 48, eerste lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie bij voorkeur dient te worden voldaan.

4. Indien Wij een mobiele rechtbank hebben ingesteld, benoemen Wij op voordracht van Onze Minister van Justitie, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, de voorzitter en zoveel leden als Wij dienstig oordelen. Ingeval de bevelhebber van een krijgsmachtdeel de rechtbank heeft ingesteld, benoemt hij de voorzitter en zoveel leden als hij dienstig oordeelt. De bevelhebber voert inzake die benoemingen zo mogelijk overleg met de genoemde ministers en de voorzitter van de mobiele rechtbank.

Artikel 12

1. Zodra een mobiele rechtbank feitelijk optreedt, kunnen zaken die bij de militaire kantonrechter of de militaire kamer van de arrondissementsrechtbank aanhangig zijn en tot de bevoegdheid van die mobiele rechtbank behoren, aan deze worden overgedragen in de stand, waarin zij zich op dat ogenblik bevinden.

2. Overdracht van een zaak die bij een mobiele rechtbank aanhangig is, naar een andere mobiele rechtbank of naar de in artikel 3 genoemde rechtbank, onderscheidenlijk de militaire kantonrechter kan plaatsvinden in de stand, waarin zij zich op dat ogenblik bevindt.

3. Uitvoering van dit artikel geschiedt door het openbaar ministerie.

Artikel 13

1. Bij een mobiele rechtbank zijn met de handhaving van de wetten, met de vervolging van strafbare feiten en het doen uitvoeren van de vonnissen belast leden van het openbaar ministerie. De artikelen 59b-59d van de Wet op de rechterlijke organisatie zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de benoeming geschiedt op de wijze in artikel 11, vierde lid, voorzien.

2. Bij afwezigheid van leden van het openbaar ministerie kunnen met de waarneming van de taak van het openbaar ministerie militairen worden belast. Het daartoe strekkend besluit wordt door Ons gegeven op voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Defensie, of, indien zodanig besluit niet kan worden afgewacht, door de voorzitter van de rechtbank.

3. Op de waarnemende leden van het openbaar ministerie als bedoeld in het vorige lid, is artikel 6, vijfde en zesde lid, van overeenkomstige toepassing. Zij dienen bij voorkeur aan de eis omschreven in artikel 59b van de Wet op de rechterlijke organisatie te voldoen.

Artikel 14

1. Bij een mobiele rechtbank worden op de wijze als in artikel 11, vierde lid, voorzien, benoemd een griffier en een of meer substituut-griffiers, die voldoen aan de eisen bedoeld in artikel 48, tweede onderscheidenlijk derde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie.

2. Artikel 13, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15

1. Indien de omstandigheden ter plaatse dit nodig maken, kan de voorzitter van de mobiele rechtbank een of meer enkelvoudige kamers instellen onder de benaming van mobiele politierechter.

2. Als mobiele politierechter fungeert een door de voorzitter van de mobiele rechtbank aan te wijzen lid van die rechtbank, welk lid bij voorkeur behoort tot de rechterlijke macht.

Artikel 16

1. De artikelen 7 en 8 zijn van overeenkomstige toepassing op de vonnissen van de mobiele rechtbank, met dien verstande dat ten aanzien van vonnissen gewezen ter zake van overtredingen het bepaalde in artikel 44, tweede lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie toepassing vindt.

2. Artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de mobiele rechtbank.

TITEL IV. ORGANISATIE VAN DE MILITAIRE STRAFRECHTSPRAAK IN DE NEDERLANDSE ANTILLEN EN IN ARUBA

Artikel 17

1. Het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen en het gerecht in eerste aanleg van Aruba oefenen de rechtsmacht omschreven in artikel 2 uit voorzover de verdachte zich bevindt binnen het door Ons vast te stellen bevelsgebied van de hoogste bevelvoerende militair in de Nederlandse Antillen en Aruba.

2. Het gerecht in eerste aanleg van Aruba oefent de in het eerste lid omschreven rechtsmacht uit indien de verdachte zich in Aruba bevindt. In de overige gevallen oefent het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen deze rechtsmacht uit.

3. Bij het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen en bij het gerecht in eerste aanleg van Aruba zijn een meervoudige en een enkelvoudige kamer onder de benaming militaire kamers. Het lid van een enkelvoudige militaire kamer draagt de titel van militaire politierechter.

4. De behandeling van de in het eerste lid bedoelde zaken geschiedt bij uitsluiting door een militaire kamer.

5. Artikel 4 is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van zich in de Nederlandse Antillen of in Aruba bevindende personen.

6. Artikel 5, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat twee leden van een meervoudige kamer, onder wie de voorzitter, lid zijn van het Gemeenschappelijke Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba, en dat de functie van militaire politierechter wordt vervuld door een lid van het Gemeenschappelijke Hof van Justitie.

7. De militaire kamers van het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen zijn gevestigd op Curaçao, maar zij kunnen zitting houden op elke plaats in de Nederlandse Antillen. De militaire kamers van het gerecht in eerste aanleg van Aruba houden zitting in Aruba.

8. Artikel 6, eerste, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de benoeming van een militair lid in de militaire kamer van het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen geschiedt na overleg met de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en dat de benoeming van een militair lid in de militaire kamer van het gerecht in eerste aanleg van Aruba geschiedt na overleg met de Gouverneur van Aruba. Aan de vereisten omschreven in artikel 53, eerste lid, van de Samenwerkingsregeling Nederlandse Antillen en Aruba dient bij voorkeur te worden voldaan.

9. Op de militaire leden zijn de artikelen 54–57 van de Samenwerkingsregeling Nederlandse Antillen en Aruba en de artikelen 31–35, 37 en 39 van de Eenvormige landsverordening op de rechterlijke organisatie van overeenkomstige toepassing.

10. Artikel 6, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

11. Overdracht van een zaak die in eerste aanleg bij een militaire kamer van de arrondissementsrechtbank of bij een mobiele rechtbank aanhangig is met betrekking tot een persoon die zich bevindt in de Nederlandse Antillen of in Aruba, dan wel overdracht van een zaak die bij een militaire kamer van een der genoemde gerechten in eerste aanleg aanhangig is met betrekking tot een persoon die zich niet meer in het rechtsgebied van desbetreffende gerecht bevindt, naar de in artikel 3 genoemde arrondissementsrechtbank of naar een mobiele rechtbank, kan plaatsvinden in de stand waarin de zaak zich op dat ogenblik bevindt. Uitvoering van deze overdracht geschiedt door het openbaar ministerie.

Artikel 18

1. Artikel 7 is van overeenkomstige toepassing op vonnissen van de militaire kamers van de gerechten in eerste aanleg.

2. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba oordeelt in hoger beroep over de daarvoor vatbare vonnissen van de gerechten in eerste aanleg.

3. Bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie is een meervoudige kamer onder de benaming van militaire kamer.

4. De behandeling van de in het eerste lid bedoelde zaken geschiedt bij uitsluiting door een militaire kamer. Deze kamer oordeelt over het beklag bedoeld in artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering, indien de persoon wiens vervolging wordt verlangd zich bevindt in de Nederlandse Antillen of in Aruba.

5. Artikel 9, eerste, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de benoeming geschiedt na overleg met de Ministeriële Samenwerkingsraad, aan de vereisten van artikel 53, eerste lid, van de Samenwerkingsregeling Nederlandse Antillen en Aruba bij voorkeur dient te worden voldaan en de militair tenminste een hoofd-officiërsrang bekleedt.

6. Artikel 6, derde lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de benoeming geschiedt voor de tijd van een jaar.

7. Artikel 17, negende lid, is van overeenkomstige toepassing.

8. Artikel 6, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

9. Overdracht van een zaak die bij de militaire kamer van het gerechtshof aanhangig is met betrekking tot een persoon die zich bevindt in de Nederlandse Antillen of in Aruba, dan wel overdracht van een zaak die bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie aanhangig is met betrekking tot een persoon die zich niet meer in de Nederlandse Antillen of in Aruba bevindt, naar het in artikel 8 genoemde gerechtshof, kan plaatsvinden in de stand waarin de zaak zich op dat ogenblik bevindt. Uitvoering van deze overdracht geschiedt door het openbaar ministerie. Het hof waaraan de zaak wordt overgedragen is bevoegd in hoger beroep over de zaak te oordelen.

Artikel 19

1. Artikel 88 van de Wet op de rechterlijke organisatie is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de gerechten in eerste aanleg als rechtbank en het Gemeenschappelijk Hof van Justitie als gerechtshof worden aangemerkt.

2. De artikelen 95–99, 102 en 107 van de Wet op de rechterlijke organisatie zijn van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de gerechten in eerste aanleg en het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

HOOFDSTUK III. STRAFVORDERING

TITEL I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 20

Onder leden en rechters in het Wetboek van Strafvordering worden begrepen leden van een militaire kamer als bedoeld in deze wet.

Artikel 21

In zaken betreffende strafbare feiten als bedoeld in artikel 2 treedt als raadkamer een meervoudige militaire kamer op.

Artikel 22

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering kan de raadkamer van een gerecht bedoeld in deze wet een verhoor van een persoon die zich buiten Nederland bevindt, opdragen aan een van de leden van een militaire kamer van de in artikel 3 genoemde rechtbank, van een krachtens artikel 10 ingestelde mobiele rechtbank of van een militaire kamer van het gerecht in eerste aanleg bedoeld in artikel 17, eerste lid.

2. Een opdracht als bedoeld in het eerste lid wordt bij voorkeur niet gegeven aan een lid, dat op enigerlei wijze bij de behandeling van een zaak betrokken is geweest.

Artikel 23

1. Als raadslieden kunnen worden toegelaten degenen die worden genoemd in artikel 37 van het Wetboek van Strafvordering, alsmede officieren, met dien verstande dat dezen niet worden toegelaten bij beroep in cassatie.

2. Buiten Nederland kan een advocaat alleen worden toegevoegd, indien hij zich daartoe bereid heeft verklaard.

3. Een officier kan alleen worden toegevoegd, indien een advocaat niet beschikbaar is. Ook indien deze wel beschikbaar is, kan een officier als raadsman worden toegevoegd, mits de verdachte daarom uitdrukkelijk verzoekt. De toevoeging van een officier geschiedt door de voorzitter van de rechtbank, dan wel van het gerechtshof, waarvoor de zaak moet dienen. In Nederland kan een officier alleen worden toegevoegd, indien hij zich daartoe bereid heeft verklaard. Een toegevoegde officier is, onverminderd het bepaalde in artikel 45 van het Wetboek van Strafvordering, verplicht als raadsman op te treden.

4. Onder advocaat in het Wetboek van Strafvordering wordt begrepen een officier die als raadsman optreedt. Het bepaalde in de artikelen 37, 40, eerste en tweede lid, en 46 van dat wetboek is echter niet van toepassing op een officier die als raadsman optreedt.

5. Een officier die als raadsman optreedt, geniet vergoeding voor reis- en verblijfskosten volgens bij algemene maatregel van Rijksbestuur te stellen regelen.

Artikel 24

1. De militair die ingeval van ontdekking op heterdaad van een misdrijf een mindere als verdachte aanhoudt, heeft het recht daarbij de hulp in te roepen van andere militairen. Deze zijn verplicht aan de vordering onmiddellijk te voldoen.

2. De militair die ingeval van ontdekking op heterdaad van een misdrijf een mindere als verdachte aanhoudt, kan hem indien zijn overlevering aan

een opsporingsambtenaar niet kan worden afgewacht, overleveren of doen overleveren aan de bevelvoerende militair van de eenheid waartoe de verdachte behoort of aan een andere door Onze Minister van Defensie aan te wijzen bevelvoerende militair. De verplichting omschreven in artikel 53, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering gaat in dat geval over op die bevelvoerende militair.

Artikel 25

Onverminderd het bepaalde in artikel 57 van het Wetboek van Strafvordering kan de officier van justitie of de hulpofficier van justitie voor wie degene, die verdacht wordt van een van de misdrijven omschreven in de artikelen 96-104, 109 of 110 van het Wetboek van Militair Strafrecht, wordt geleid of die zelf die verdachte heeft aangehouden, na hem te hebben gehoord, bevelen dat hij naar zijn eenheid zal worden overgebracht, teneinde aldaar ter beschikking van zijn commandant te worden gesteld. Het bevel kan slechts worden gegeven, indien er een redelijk vermoeden bestaat dat de verdachte niet uit eigen beweging naar zijn eenheid zal terugkeren.

Artikel 26

Onverminderd het bepaalde in artikel 67 van het Wetboek van Strafvordering kan een bevel tot voorlopige hechtenis eveneens worden gegeven in geval van verdenking van:

- a. een misdrijf omschreven in het Wetboek van Militair Strafrecht waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van twee jaren of meer is gesteld;
- b. een der misdrijven omschreven in de artikelen 98, 106, eerste lid, 127, eerste lid, en 136, eerste lid, aanhef en onder 1 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

Artikel 27

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 67a van het Wetboek van Strafvordering kan een op het voorgaand artikel of op artikel 67 van dat wetboek gegrond bevel eveneens worden gegeven, indien uit bepaalde omstandigheden blijkt van een gewichtige reden van militaire veiligheid, welke de onverwijld vrijheidsbeneming vordert.

2. Een gewichtige reden van militaire veiligheid kan voor de toepassing van het vorige lid slechts in aanmerking worden genomen:

1°. indien er ernstig rekening mee moet worden gehouden, dat de verdachte een misdrijf zal begaan als rechtstreeks en onmiddellijk gevolg waarvan schade ontstaat aan of te duchten is voor de gereedheid tot het daadwerkelijk uitvoeren van een operatie of oefening van enig onderdeel van de krijgsmacht;

2°. indien er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat zonder onverwijld vrijheidsbeneming van de verdachte andere militairen een misdrijf zullen begaan als rechtstreeks en onmiddellijk gevolg waarvan schade ontstaat aan of te duchten is voor de gereedheid tot het daadwerkelijk uitvoeren van een operatie of oefening van enig onderdeel van de krijgsmacht.

Artikel 28

De strafbepalingen van het Wetboek van Militair Strafrecht en de gedragsregels van de Wet militair tuchtrecht zijn niet van toepassing op de schending van een bevel, dat aan de verdachte is gegeven ingevolge een bij de wet in het belang van strafvordering toegekende bevoegdheid.

Artikel 29

1. Artikel 168 van het Wetboek van Strafvordering is van toepassing met dien verstande, dat de rechters-commissarissen, belast met de behandeling van zaken betreffende strafbare feiten als bedoeld in artikel 2 van deze wet, worden benoemd uit de leden en plaatsvervangende leden van de militaire kamer.

2. Een militair lid, dat ingevolge het eerste lid is benoemd tot rechter-commissaris, treedt als zodanig op met dien verstande dat hij:

a. niet bevoegd is bevelen als bedoeld in de artikelen 63, 206, 214 en 221 van het Wetboek van Strafvordering te geven;

b. alleen kan optreden indien het onderzoek van de zaak geheel of overwegend buiten Nederland plaatsvindt;

c. buiten het geval bedoeld onder b, kan optreden, indien de zaak naar het oordeel van de voorzitter van de militaire kamer van zodanige aard is dat onderzoek door een militair lid de voorkeur verdient.

Artikel 30

1. Ingeval van overdracht van een zaak aan een ander gerecht na aanvang van het onderzoek op de terechtzitting, zal dat gerecht het onderzoek opnieuw aanvangen.

2. Artikel 322, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing en geldt tevens, indien het gerecht van oordeel is dat het niet noodzakelijk is de getuige of deskundige te horen. Eenzelfde bevoegdheid heeft het gerecht met betrekking tot een getuige of deskundige ten aanzien van wie tijdens het voorgaande onderzoek de beslissing is genomen bedoeld in artikel 280, vierde lid, van dat wetboek.

Artikel 31

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 342, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering kan de verklaring van een meerdere of gewezen meerdere volledig bewijs van schuld opleveren, indien zij betrekking heeft op de schending van een door hem gegeven dienstbevel, dan wel op een tegen hem gepleegde feitelijke insubordinatie of muiterij.

2. De militair die zich beroept op een grond die overeenkomstig een van de artikelen 40-43 van het Wetboek van Strafrecht de strafbaarheid van een door hem als schildwacht gepleegd feit zou uitsluiten, wordt geacht rechtmatig te hebben gehandeld, tenzij het tegendeel aannemelijk wordt gemaakt.

Artikel 32

De termijn van dagvaarding voor de militaire politierechter en de militaire kantonrechter is tenminste vijf dagen.

Artikel 33

1. Bij algemene maatregel van Rijksbestuur worden regels gesteld met betrekking tot de vergoeding voor reis- en verblijfkosten van de verdachte die in verband met de uitoefening van de dienst in een ander land verblijft dan waarin de rechter zitting houdt, voorzover de rechter zijn verschijning in persoon heeft bevolen.

2. Onze Minister van Justitie kan aan de verdachte een tegemoetkoming in de reis- en verblijfkosten verlenen, indien de rechter zijn verschijning in persoon heeft bevolen en betrokkene naar het oordeel van Onze Minister zeer hoge kosten heeft moeten maken.

TITEL III. BEPALINGEN BETREFFENDE RECHTSMIDDELEN

Artikel 34

In de gevallen bedoeld in artikel 7 is artikel 404 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

Artikel 35

In geval van hoger beroep is de vorige titel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 36

In geval van verwijzing als bedoeld in artikel 441, derde lid, aanhef en onder 2° en 3°, van het Wetboek van Strafvordering, wordt de zaak verwezen:

1°. wanneer de vernietigde uitspraak is gedaan door een militaire kamer van de in artikel 3 genoemde rechtbank, naar het in artikel 8 genoemde gerechtshof;

2°. wanneer zij is gedaan door de militaire kamer van het in artikel 8 genoemde gerechtshof naar datzelfde gerechtshof;

en in alle gevallen behandeld door de militaire kamer. Aan de behandeling van de verwezen zaak nemen bij voorkeur geen leden deel die op enigerlei wijze bij de behandeling van die zaak betrokken zijn geweest.

Artikel 37

Bij toepassing van artikel 461, eerste lid, en artikel 465, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering vindt, indien de in die artikelen bedoelde gevallen betrekking hebben op zaken als bedoeld in artikel 2, verwijzing plaats naar het in artikel 8 genoemde gerechtshof. Aan de behandeling van de verwezen zaak nemen bij voorkeur geen leden deel die op enigerlei wijze bij de behandeling van die zaak betrokken zijn geweest.

Artikel 38

Bij de toepassing van artikel 470, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering zijn de artikelen 26 en 27 mede van overeenkomstige toepassing.

TITEL IV. BEPALINGEN BETREFFENDE ENIGE RECHTSPLEGINGEN VAN BIJZONDERE AARD

Artikel 39

1. In zaken betreffende minderjarigen, die ten tijde van het begaan van het feit de leeftijd van achttien jaren nog niet hebben bereikt zijn de artikelen 489, eerste en tweede lid, 491, 496a, 496f, 500a, 500f, 500h, 500i, 500j, 506, 508, eerste lid, en 509 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing, indien die zaken betrekking hebben op misdrijven en op de overtredingen genoemd in de artikelen 432 en 433 van het Wetboek van Strafrecht.

2. Tenzij aanstands onvoorwaardelijk van vervolging wordt afgezien, wint de officier van justitie in de in het vorige lid bedoelde zaken voorzover nodig inlichtingen in omtrent de opvoeding, het karakter, de ontwikkeling en het doorgaand gedrag van de verdachte, ook door het horen van getuigen die hem door diens ouders of voogd zijn opgegeven.

3. Ingeval van hoger beroep in de in het eerste lid bedoelde zaken zijn de artikelen 489, eerste en tweede lid, 496f, 500a, 500f, 500h, 500i en 500j van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

Artikel 40

De artikelen 510 en 511 van het Wetboek van Strafvordering vinden geen toepassing ten aanzien van de militaire leden van een militaire kamer of van een mobiele rechtbank.

Artikel 41

De bevoegdheden bedoeld in artikel 551 van het Wetboek van Strafvordering kunnen mede worden uitgeoefend in geval van een strafbaar feit als omschreven in de Eerste Titel van het Tweede Boek van het Wetboek van Militair Strafrecht.

TITEL V. BEPALINGEN BETREFFENDE TENUITVOERLEGGING EN KOSTEN

Artikel 42

In afwijking van het bepaalde in artikel 588, eerste lid, onder b, en zesde lid, van het Wetboek van Strafvordering kan het gerechtelijk schrijven bestemd voor hen die feitelijk in werkelijke dienst verblijven worden uitgereikt op het adres van het onderdeel of dienstvak, waarbij zij zijn ingedeeld.

TITEL VI. BEPALINGEN BETREFFENDE DE RECHTSPLEGING BIJ EEN MOBIELE RECHTBANK

Artikel 43

Op de mobiele rechtbank en de ambtsdragers bij dat college zijn van overeenkomstige toepassing:

- a. het bepaalde in het Wetboek van Strafvordering met betrekking tot de rechtbank en de ambtsdragers daarbij;
- b. het bepaalde in de titels I-V en VIII van dit hoofdstuk met betrekking tot de rechtbank, de militaire kamer en de ambtsdragers daarbij voorzover daarvan in deze titel niet wordt afgeweken.

Artikel 44

1. Indien de benoeming van de rechter-commissaris niet kan geschieden op de wijze als in het Wetboek van Strafvordering voorzien, benoemt de voorzitter van de mobiele rechtbank een of meer leden tot rechter-commissaris voor de tijd van één jaar. Deze is steeds weer dadelijk benoembaar.
2. Het bepaalde in artikel 29, tweede lid, is niet van toepassing indien er geen tot de rechterlijke macht behorende personen beschikbaar zijn om tot rechter-commissaris te worden benoemd.

Artikel 45

De Noodwet rechtspleging is niet van toepassing op de mobiele rechtbank.

Artikel 46

Indien zulks noodzakelijk is om de militaire strafrechtspraak te waarborgen, kan Onze Minister van Justitie bepalen dat:

- a. in het rechtsgebied van een mobiele rechtbank:
 - 1°. de termijnen genoemd in de artikelen 58 en 64 van het Wetboek van Strafvordering tijdelijk zijn verdubbeld;

2°. tijdelijk bij dagvaarding betreffende een strafbaar feit kan worden volstaan met een korte aanduiding van het feit dat te laste wordt gelegd met vermelding omstreeks welke tijd en waar ter plaatse het begaan zou zijn, en de termijnen genoemd in artikel 265 van het Wetboek van Strafvordering en artikel 32 van deze wet ook zonder toestemming van de verdachte tijdelijk kunnen worden verkort, een en ander voorzover de verdachte daardoor naar het oordeel van de rechtbank niet in zijn verdediging wordt geschaad;

b. de mobiele rechtbank wettelijke voorschriften betreffende de termijnen en vormen, indien deze ten gevolge van de bijzondere omstandigheden in redelijkheid niet konden of kunnen worden in acht genomen, buiten beschouwing kan laten;

c. de beslissingen in zaken van bepaalde mobiele rechtbanken niettegenstaande de artikelen 557-560 van het Wetboek van Strafvordering ten uitvoer kunnen worden gelegd. Zodra de uitvoering van een beslissing een aanvang heeft genomen, vervallen de gewone rechtsmiddelen.

Artikel 47

De krachtens artikel 46 getroffen voorzieningen worden ingetrokken zodra de omstandigheden dit toelaten.

Artikel 48

Krachtens de artikelen 46 en 47 door Onze Minister van Justitie te nemen besluiten treden, tenzij daarbij anders is bepaald, in werking met ingang van de dag na die van hun bekendmaking. Daarin kan worden bepaald dat zij onmiddellijk na hun bekendmaking in werking treden.

Artikel 49

1. Krachtens de artikelen 46, 47 en 48 door Onze Minister van Justitie te nemen besluiten worden bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

2. Indien het landsbelang dit naar zijn oordeel noodzakelijk maakt, kan de Minister van Justitie een besluit als bedoeld in het voorgaande lid op andere wijze bekend maken.

Artikel 50

1. Indien en voor zolang de verbinding met Onze Minister van Justitie is verbroken, oefent de bevelhebber, ten aanzien van een door hem krachtens artikel 10, tweede lid, ingestelde mobiele rechtbank, de bevoegdheden uit, welke in de artikelen 46 en 47 aan Onze Minister van Justitie zijn toegekend.

2. De artikelen 48 en 49 zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat voor de Minister van Justitie wordt gelezen de in het vorige lid bedoelde bevelhebber.

TITEL VII. BEPALINGEN BETREFFENDE DE RECHTSPLEGING IN DE NEDERLANDSE ANTILLEN EN IN ARUBA

Artikel 51

Op het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen en dat van Aruba en op het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en van Aruba, de militaire kamers van die colleges en de ambtsdragers daarbij zijn in zaken betreffende personen, die vallen onder de in artikel 17, eerste lid, bedoelde rechtsmacht, van overeenkomstige toepassing:

a. het bepaalde in het Wetboek van Strafvordering met betrekking tot de rechtbank, onderscheidenlijk het gerechtshof en de ambtsdragers bij die colleges;

b. het bepaalde in de titels I-V en VIII van dit hoofdstuk met betrekking tot de rechtbank onderscheidenlijk het gerechtshof, de militaire kamers van die colleges en de ambtsdragers daarbij voorzover daarvan in deze titel niet wordt afgeweken.

Artikel 52

Artikel 22 is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van het verhoor van een persoon die zich buiten de Nederlandse Antillen of Aruba bevindt.

Artikel 53

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 23 kunnen in de Nederlandse Antillen en Aruba ook als raadsman worden toegelaten personen die bevoegd zijn om aldaar als raadsman in strafzaken op te treden.

2. Als raadsman van de verdachte kunnen bij de Hoge Raad ook optreden advocaten, ingeschreven bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Artikel 54

Onverminderd het bepaalde in artikel 29 kan een militair lid als rechter-commissaris optreden indien het onderzoek van de zaak geheel of overwegend buiten de Nederlandse Antillen of Aruba plaatsvindt.

Artikel 55

Onverminderd het bepaalde in artikel 270 van het Wetboek van Strafvordering kan in zaken betreffende overtredingen, met uitzondering van die bedoeld in artikel 56 van de Wet op de rechterlijke organisatie, de verdachte zich op de terechtzitting doen vertegenwoordigen door een daartoe bij bijzondere volmacht schriftelijke gemachtigde, tenzij de rechter beveelt dat hij in persoon zal verschijnen.

Artikel 56

In de gevallen van verwijzing als bedoeld in de artikelen 36, eerste volzin, en 37, eerste volzin, vindt de behandeling van de zaak door de militaire kamer van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie plaats op de wijze als voorzien in artikel 36, tweede volzin.

Artikel 57

1. Artikel 344, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing op geschriften opgemaakt door de in dat artikel bedoelde colleges, ambtenaren of personen van de Nederlandse Antillen en van Aruba.

2. Artikel 344, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing op het proces-verbaal van een opsporingsambtenaar van de Nederlandse Antillen en van Aruba.

Artikel 58

In de Nederlandse Antillen en in Aruba kunnen opsporingsambtenaren bij de uitoefening van hun bevoegdheden niet dan met inachtneming van de grenzen in de ter plaatse geldende wetgeving voor de gewone strafvordering gesteld, inbreuk maken op de rechten van niet aan de in artikel 2 bedoelde rechtsmacht onderworpen personen.

Artikel 59

1. Buiten het Koninkrijk of binnen de territoriale zee kunnen door Onze Ministers van Justitie en van Defensie aan te wijzen bevelvoerende militairen, indien en zolang geen hulpofficier van justitie aanwezig is en diens komst niet kan worden afgewacht, de bevoegdheden uitoefenen welke het Wetboek van Strafvordering toekent aan de hulpofficier van justitie.

2. Indien en zolang geen opsporingsambtenaar aanwezig is en diens komst niet kan worden afgewacht, kunnen de krachtens het voorgaande lid aangewezen militairen de bevoegdheden uitoefenen welke het Wetboek van Strafvordering toekent aan de opsporingsambtenaar.

3. Artikel 539b, eerste, tweede en derde lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

4. Artikel 539e, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de verrichting bedoeld in artikel 57, eerste lid, van dat wetboek niet kan worden opgedragen.

5. Artikel 539f, eerste, tweede, vierde en vijfde lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

6. Artikel 344, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing op het proces-verbaal van een krachtens het eerste lid aangewezen militair.

Artikel 60

1. In geval een verdachte buiten het Koninkrijk of binnen de territoriale zee in verzekering is gesteld, stelt degene die het bevel daartoe heeft gegeven, de officier van justitie hiervan onverwijld en op snelst mogelijke wijze in kennis. De officier van justitie doet, tenzij hij in het belang van het onderzoek anders beslist, de verdachte zo spoedig mogelijk voor zich geleiden.

2. Indien en zolang de verbinding met de officier van justitie niet mogelijk is, blijft het bevel tot inverzekeringstelling van kracht tot het moment dat de verbinding is hersteld.

Artikel 61

1. Buiten het Koninkrijk kunnen opsporingsambtenaren de bevoegdheden uitoefenen welke aan hen zijn toegekend bij enige bepaling van een andere wet dan deze of het Wetboek van Strafvordering, indien dat bij algemene maatregel van Rijksbestuur is bepaald.

2. Artikel 59 is van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK IV. SLOTBEPALINGEN

Artikel 62

Buiten het Koninkrijk kunnen bevoegdheden inzake opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten en tenuitvoerlegging van vonnissen slechts worden uitgeoefend voorzover het volkenrecht dit toelaat.

Artikel 63

Deze Rijkswet kan worden aangehaald als «Wet militaire strafrecht-spraak».

Artikel 64

1. Deze Rijkswet treedt in werking met ingang van een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

2. Bij koninklijk besluit kan voordien een tijdstip worden bepaald met ingang waarvan Titel IIB van het Vierde Boek van het Wetboek van Strafvordering toepassing vindt op aan de militaire rechtsmacht onderworpen personen, met dien verstande dat waar in enige bepaling van die Titel van «rechtbank» wordt gesproken, daaronder «krijgsraad» wordt verstaan.

Artikel 65

1. De volgende wetten worden ingetrokken:

- de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht (Stb. 1964, 9);
- de Rechtspleging bij de Zeemacht (Stb. 1964, 9);
- de Provisionele Instructie voor het Hoog Militair Gerechtshof (Stb. 1964, 9);
- de Invoeringswet Militair Straf- en Tucht recht (Stb. 1921, 841);
- de wet, houdende enige maatregelen van bezuiniging betreffende de militair-rechterlijke macht (Stb. 1923, 6);
- de wet, houdende regeling van de bezoldiging van de militair-rechterlijke ambtenaren (Stb. 1968, 180);
- de Rijkswet tot invoering van de rechtsmiddelen van cassatie, cassatie in het belang der wet en herziening in het militair strafprocesrecht (Stb. 1979, 69);

2. De Rijkswet tot invoering van de rechtsmiddelen van cassatie, cassatie in het belang der wet en herziening in het militair strafprocesrecht blijft van kracht voorzover toepassing wordt gegeven aan artikel 108, derde lid, van de Wet militair tucht recht.

Artikel 66

1. Zaken, die op het tijdstip van inwerking treden van deze Rijkswet ter kennis zijn gekomen van de Commandant der Zeemacht in het Caraïbisch gebied worden door deze in de stand waarin zij zich bevinden met inachtneming van het bepaalde in de eerste twee leden van artikel 17 overgedragen aan het openbaar ministerie bij het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen, onderscheidenlijk dat van Aruba.

2. Zaken, die op dat tijdstip ter kennis zijn gekomen van de overige verwijzingsautoriteiten, worden door deze in de stand waarin zij zich bevinden overgedragen aan het openbaar ministerie bij de in artikel 3 genoemde rechtbank.

3. Voor zover het in de vorige leden bedoelde openbaar ministerie oordeelt dat deze zaken krijgstuchtelijke vergripen betreffen, draagt het deze zaken over aan de ingevolge de artikelen 39-43 van de Wet op de Krijgstucht tot straffen bevoegde autoriteit ter behandeling en afdoening overeenkomstig het in artikel 107 van de Wet militair tucht recht bepaalde.

4. Voorzover het in het tweede lid bedoelde openbaar ministerie oordeelt dat deze zaken betrekking hebben op strafbare feiten waarvan een andere rechter dan een der in artikel 3 genoemde gerechten bevoegd is kennis te nemen, draagt het deze zaken over aan het tot vervolging daarvan bevoegde openbaar ministerie.

5. De overige zaken worden met inachtneming van de bepalingen van deze Rijkswet behandeld en afgedaan.

Artikel 67

Strafzaken die op het tijdstip van inwerking treden van deze Rijkswet bij de krijgsraden en het Hoog Militair Gerechtshof of bij de parketten bij die gerechten in behandeling zijn, worden in de stand waarin zij zich bevinden overgedragen aan de uit hoofde van deze Rijkswet bevoegde gerechten, onderscheidenlijk de bevoegde parketten, ter verdere behandeling en afdoening met inachtneming van de bepalingen van deze Rijkswet.

Artikel 68

1. Rechtshandelingen die onder de werking van de in artikel 65 genoemde wettelijke regelingen vóór het tijdstip van inwerkingtreden van deze Rijkswet zijn verricht, blijven rechtsgeldig.

2. Ten aanzien van verdachten die zich op dat tijdstip in voorlopig arrest bevinden kan de termijn gedurende welke een door de krijgsraad bekrachtigd of verlengd voorlopig arrest geldt nadien door het bevoegde gerecht op vordering van de officier van justitie vóór de aanvang van het onderzoek op de terechtzitting nog ten hoogste tweemaal worden verlengd.

3. Indien dagvaardingen zijn uitgebracht of oproepingen hebben plaatsgevonden wordt vanwege het openbaar ministerie of het gerecht waaraan de zaak is overgedragen, aan de gedagvaarde of opgeroepene schriftelijk kennisgegeven op welk tijdstip en voor welk gerecht hij, in plaats van hetgeen daaromtrent in de uitgebrachte dagvaarding of oproeping is vermeld, dient te verschijnen.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht kan in elk stadium van een strafproces, dat op het tijdstip van inwerkingtreden van deze Rijkswet aanhangig is, de rechter voor wie die strafzaak dient op vordering van het openbaar ministerie toestaan dat in de voordien opgestelde telastelegging wijziging wordt aangebracht, voor zover zulks als gevolg van de gelijktijdige inwerkingtreding van wijzigingen in het Wetboek van Militair Strafrecht of de Dienstplichtwet door het openbaar ministerie noodzakelijk wordt geoordeeld. De artikelen 313, tweede lid, 314 en 314a van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 69

1. Tegen beslissingen van de Permanente krijgsraad voor de zeemacht in de Nederlandse Antillen, die op tijdstip van inwerkingtreden van deze Rijkswet niet onherroepelijk zijn geworden en waartegen nog geen beroep is ingesteld, kan zulk beroep met inachtneming van het bepaalde in artikel 19, eerste lid, worden ingesteld op het in dat artikel genoemde gerecht. Het beroep kan worden ingesteld binnen veertien dagen na de uitspraak op de wijze als uit hoofde van deze Rijkswet voorgeschreven voor het instellen van hoger beroep tegen beslissingen van het gerecht in eerste aanleg van de Nederlandse Antillen en dat van Aruba.

2. Tegen beslissingen van de overige krijgsraden kan, in de in het vorig lid bedoelde gevallen en met inachtneming van het bepaalde in artikel 8, zulk beroep worden ingesteld op het in artikel 9 genoemde gerecht, ook indien het een strafzaak betreft, waarvan na de inwerkingtreding van deze Rijkswet de militaire kantonrechter tot kennisneming bevoegd zou zijn geweest. Het beroep kan worden ingesteld binnen veertien dagen na de uitspraak op de wijze als voorgeschreven voor het instellen van hoger beroep tegen beslissingen van de arrondissementsrechtbank te Arnhem.

3. Tegen beslissingen van het Hoog Militair Gerechtshof in strafzaken die op het tijdstip van inwerking treden van deze Rijkswet niet onherroepelijk zijn geworden en waartegen nog geen beroep in cassatie is ingesteld kan binnen veertien dagen na de uitspraak zulk beroep worden ingesteld op de wijze als voorgeschreven voor het instellen van beroep in cassatie tegen arresten van het gerechtshof te Arnhem.

Artikel 70

Indien de Hoge Raad een sententie van het Hoog Militair Gerechtshof na het tijdstip van inwerkingtreden van deze Rijkswet in cassatie vernietigt, wordt de zaak, indien zij niet door de Hoge Raad zelf wordt afgedaan, verwezen naar het in artikel 8 genoemde gerechtshof.

Artikel 71

Waar uit hoofde van enige in artikel 65 genoemde wettelijke regeling, het Wetboek van Strafvordering of het Wetboek van Strafrecht aan het gerecht in feitelijke aanleg waarvoor een zaak het laatst werd vervolgd bepaalde bevoegdheden worden toegekend, wordt vanaf het tijdstip van inwerkingtreden van deze Rijkswet de uitoefening van deze bevoegdheden van de krijgsraden en van het Hoog Militair Gerechtshof overgenomen door de gerechten die, indien de zaak na dat tijdstip zou zijn vervolgd, in eerste aanleg, onderscheidenlijk in beroep tot kennisneming daarvan bevoegd zouden zijn geweest.

Artikel 72

1. Op het tijdstip van inwerkingtreden van deze Rijkswet worden de administraties en archieven

a. van de secretariën van de Permanente Krijgsraad voor de zeemacht te 's-Gravenhage, van de arrondissementskrijgsraad te Arnhem, van de mobiele krijgsraad buitenland Landmacht en van de mobiele krijgsraad buitenland Luchtmacht, overgedragen aan de griffie van de arrondissementsrechtbank te Arnhem;

b. van de griffie van het Hoog Militair Gerechtshof te 's-Gravenhage overgedragen aan de griffie van het gerechtshof te Arnhem;

c. van de parketten van de fiscaal bij de Permanente Krijgsraad Nederland voor de zeemacht te 's-Gravenhage en van de auditeur-militair bij de arrondissementskrijgsraad te Arnhem, bij de mobiele krijgsraad buitenland Landmacht en bij de mobiele krijgsraad buitenland Luchtmacht overgedragen aan het arrondissementsparket te Arnhem;

d. van het parket van de advocaat-fiscaal bij het Hoog Militair Gerechtshof te 's-Gravenhage overgedragen aan het parket van de Procureur-Generaal bij het gerechtshof te Arnhem;

e. van de secretarie van de Permanente krijgsraad voor de zeemacht in de Nederlandse Antillen en van het parket van de fiscaal bij die krijgsraad overgedragen aan de griffie van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, onderscheidenlijk het parket van de Procureur-Generaal van de Nederlandse Antillen.

2. In beslag genomen voorwerpen die zich bevinden bij de secretarie van de Permanente krijgsraad voor de zeemacht in de Nederlandse Antillen worden op het tijdstip van inwerkingtreden van deze Rijkswet overgedragen aan de griffie van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Inbeslaggenomen voorwerpen die zich bevinden bij de secretarieën van andere krijgsraden worden alsdan overgedragen aan de griffie van de arrondissementsrechtbank te Arnhem. Zijn voorwerpen in beslag genomen in verband met strafzaken, die voor de militaire kantonrechter zullen worden vervolgd, dan worden die vervolgens overgedragen aan de griffie van het kantongerecht te Arnhem.

Zie voor de behandeling in de
Staten-Generaal:
Kamerstukken II, 1982-1983, 1986-1987,
1987-1988, 1988-1989, 17 804 (R 1228)
Hand. II, 1988-1989, blz. 5111-5129;
5130-5140; 5166-5181; 5182-5216; 5402
Kamerstukken I, 1988-1989, 17 804
(R 1228) (178, 178a, 178b)
1989-1990, 17 804 (R 1228), (21, 21a,
21b)
Hand. I, 1989-1990, blz. 1075-1089

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad, in het Publicatieblad van de Nederlandse Antillen en in het Afkondigingsblad van Aruba zal worden geplaatst en dat alle ministeries, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 14 juni 1990

Beatrix

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Minister van Defensie,
A. L. ter Beek

Uitgegeven de *negentiende* juli 1990

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin